Opinión

GRUPO CORREO GALLEGO
Edita: EDITORIAL COMPOSTELA
Preguntoiro 29 // 15704 Santiago
D. legal C-7/1958. ISSN 1579-1564
info@elcorreogallego.es
www.elcorreogallego.es

EDITOR DE HONOR: FELICIANO BARRERA
EDITOR Y PRESIDENTE: FERNANDO BARRERA
DIRECTOR: JOSÉ MANUEL REY

Director Ediciones Digitales, Santiago y Área metropolitana: Caetano Díaz.
Coordinador General: José Antonio Pérez.
Subdirectores: Víctor Tobío y Xavier Cea.

Directora Radio Obradoiro: Olga Vilar.
Redactores Jefe: Demetrio Peláez, Natalia Rodríguez, Charo Barba y Ángel Orgaz.
Relaciones Externas: Mari Carmen Ruiz de Arcaute.
GERENTE: Ángel Remesar.
Director Comercial: Alberto T. Rey.
Subdirectora Comercial: Palmira Roo. **Coordinador-Jefe Publicidad y Marketing:** José María Tajes. **Subdirectora Financiera:** Dolores Nogueira. **Jefe coordinación A Costa Vella:** Diego Mallou, subdirector.

{ ENFIANDO }

Manifesto constitucional

Afonso Eiré

SE eu fose un intelectual, un alcalde ou, simplemente, un ex de calquera cargo, publicaría un manifesto moi manifestante a prol da Constitución, española por suposto. Sería unha reacción consciente e moi cavilada.

Hai uns partidos que se autonomean "constitucionais", facendo ao mesmo tempo de bautizados e padriños, que usan a Constitución como arma contra todos os demais. Estas organización, como ben dixo Mariano Raxoi o xoves, logo de falar con Felipe de Borbón, están de acordo coas "liñas principais da Constitución española e tamén da europea".

Non vou ser eu quen lle leve a contraria a don Mariano, nin tampouco ao laranxeiros de Ciudadanos, e menos aos da rosa desfollada do PSOE, e, aínda, aos vagantes políticos de Podemos, a quen non queren na conrobla constitucional aínda que Iglesias proclame o lema: "patria, orde e institucións".

Si, non só están de acordo, senón que se apropiaron da Constitución. Ah, pero non de toda. Para eles só existe unha parte: o Preámbulo e o Título Preliminar..., e o artigo VIII para meter medo.

Pois se queren quedar con esta parte, regálolla e no meu manifesto reclamaría outra parte para que sexa cumprida... Ou cada un cumpre o que quere?

Eu reclamaría o cumprimento do Artigo 10-2 no que se refire aos dereitos e liberdades, "interpretados á luz da Declaración dos Dereitos Humanos", como ben se di.

E reclamaría o artigo 14, onde se afirma que todos somos iguais ante a lei. E o 16 que garante a liberdade ideolóxica. E 18, que fala do secreto inviolábel das comunicacións... Si, todos os artigos de Sección primeira do 15 ao 29, xa que nos poñemos farrucos.

E como non, o artigo 35 no que se fala do "dereito ao traballo" e das súas condicións de dignidade. E tamén o artigo 41, que faría que se garantise a asistencia aos desempregados e a outros necesitados. E, xa postos, o artigo 47, onde se afirma que todos temos o dereito a desfrutar dunha "vivenda digna".

E como non quero abusar, pois chegarían estes artigo para reivindicar a "miña Constitución" neste manifesto que eu non podería publicar, pois non teño seguidores xa que os abaixo asinantes están moi solicitados neste momento.

> Para a súa Constitución non se necesita goberno, abonda o Tribunal Constitucional

Así que, humilde escribidor como son, limítome aquí a deixar constancia das miñas arelas e tamén de como os partidos "constitucionais" sacan a pasear continuamente nas súas negociación o anaquiño da súa constitución, que ben sendo a conformación da nación española, esquecendo todo o demais.

O que están a negociar son cotas de poder, pois, para a súa Constitución non se necesita goberno, abonda o Tribunal Constitucional.

Xornalista

{ OS CARROUCHOS }

Retratados no dicir

Milagros Fernández

Falar é gratis, pero comporta riscos. Ao falarmos, facemos un retrato as máis das veces sen pensar de nós mesmos. Fotografiamos o que somos e sentimos polas formas de expresármonos. Hai sempre pegadas de cadaquén no seu xeito de dicir. A chamada teoría da mente analiza con certa precisión como imos deixando pisadas de valores nas maneiras de expornos verbalmente. Non é o mesmo preguntar "Estou explicándome?" que constatar "Non me entendiches", ou cuestionar con "Segues e comprendes o que digo?". Coidar que "Ao mellor non chega o pan" ten o cometido de que alguén vaia á panadaría sen os efectos da imposición imperativa de "Vai mercar pan!". Disto sabe moito miña nai, de non sobrecargar aos outros e da importancia das fórmulas indirectas.

As palabras son tamén reflexo do que ferve públicamente. Se fixeramos unha *nube de palabras* que abondara nas máis frecuentes, con seguridade emerxerían algunhas como *postureo, movida, rallarse, ir de marcha, botellón, mimá*, palabras todas elas achegadas ás dinámicas da xente nova e con significados e connotacións pasaxeiras e quizais só intelixibles na época actual. Na miña xeración falabamos de *refrescar, ligar, discoteca, asamblea, panfleto, liberación da muller, activismo*, proxeccións todas elas da atmosfera social dos anos 70. Os medios de comunicación de hoxe e as redes virtuais tildadas "sociais" por seren abertas multiplican o uso de expresións e xeitos de dicir que se asentan como moldes e definen liñas de pensamento ou actuación do momento. A presenza reiterada da clase política nestas canles explica o protagonismo da fonte e a súa marca nas instantáneas da época. Co tempo, pode que se precise o alcance e o senso particular de *corrupción, recuperación económica, trama clientelar, rexeneración, rescate financieiro, violencia de xénero*. E pode que palabras como *ocurrencia, sentido común, desbaraxuste*, perdan contido e se asocien á caricatura do presidente en funcións da mesma maneira que temos vencelladas *podo prometer e prometo* a A. Suárez e obsolescencia a F. González.

Por riba dos vocábulos, son as fórmulas para organizar o que se conta as que en maior medida debuxan os perfís dos falantes. Miña nai, como é propio en galego, mitiga as demandas pedindo sen pedir. Afacerse a interpretar enunciados indirectos pode resultar costoso para quen non teña o costume. Pero o mecanismo comunicativo en si mesmo produce mensaxes eficaces por seren pouco invasivas. Tamén as retrancas e as preguntas sobre outras preguntas facilitan mirar desde lonxe e leriar con prudencia. Non se trata pois de inseguridade, nen de escuridade e indecisión, senón de comedimento e deferencia. As regras comunicativas do galego non teñen sido ben comprendidas e os prexuízos case que sempre cegan.

A admirable Nobel de 2013 Alice Munro, escritora sen parangón de relatos, traza nidiamente a evolución das personaxes mediante cambios no xeito de falar. No conto titulado Ficción (incluido no libro *Demasiada felicidad* (2010, Lumen), Joyce advirte que Jon muda por como se expresa: "Es que se siente amenazada por la priva. Es muy frágil todavía. Es algo que ni tú ni yo podemos entender.
Amenaza. Priva. Frágil. ¿Cómo era posible que Jon empleara esas palabras?". Inevitablemente, os perfís que se van debuxando cando cadaquén fala compoñen a imaxe que o identifica. As palabras dicen moito de nós.

Catedrática de Lingüística na USC

{ EL PUNTO JE }

Tiempo de cerezas

José de Cora

LA primera diferencia respecto a los anteriores intentos de investidura es que el candidato ganador que declinó el ofrecimiento es el único de los cuatro principales que ha aumentado escaños. La segunda es que ese mismo señor le dijo antes al rey que no se presentaba, y ahora le ha dicho que sí. Para descubrir la tercera hace falta haber estudiado un master de máximo nivel en marianismo. La duda que plantean es discutir si ahora acepta el encargo regio porque ya tiene hilvanados los apoyos para la investidura y la gobernabilidad, o por el contrario, que solo se presentará si los consigue, porque no le va a dar el gustazo a Sánchez de ver cómo también hay otro candidato que fracasa en la toma de la Moncloa.

¿Cuánto tiempo tardará en materializarla? El mínimo posible. Apenas queda margen para los presupuestos, Europa demanda Gobierno y Cataluña lo exige. El tiempo de las veleidades, como el de las cerezas, está a punto de agotarse. No hay más horas para demostrar quién está para arrimar el hombro y quién para que entren las mulillas y lo arrastren fuera del coso.

Periodista
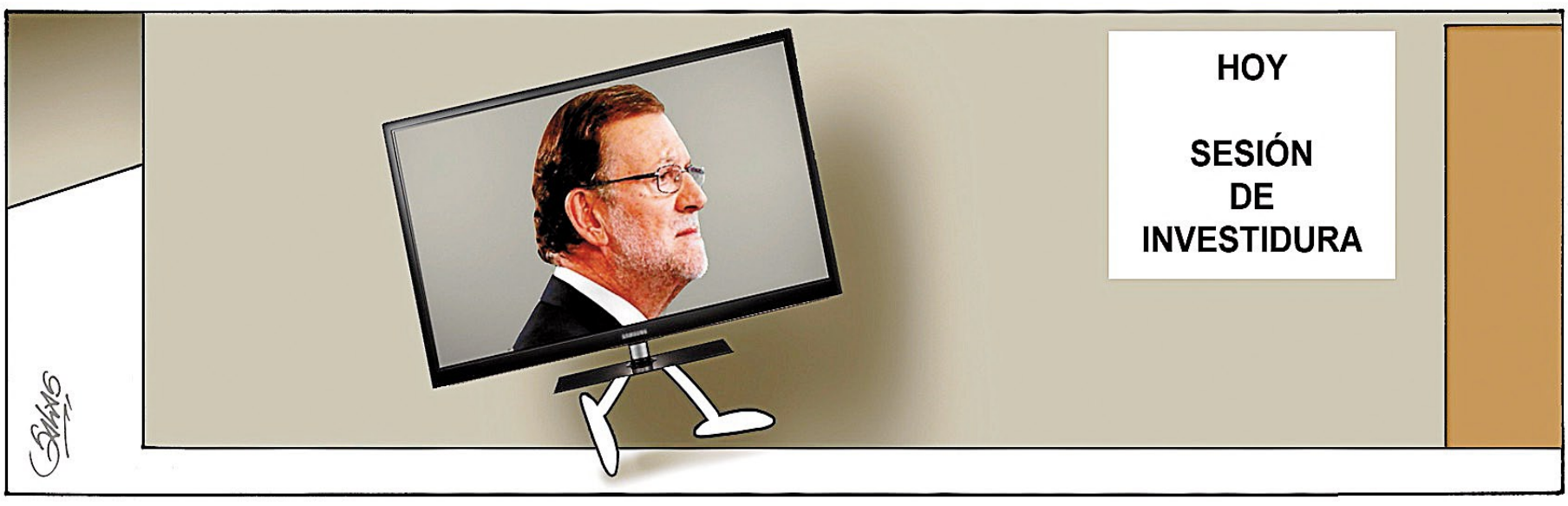
{ EL HUMOR DE SALAS }